

Veldwaarnemingen CXXXX

Verzameld door Henk J. Lichtenbeld

Inzenders van waarnemingen worden verzocht hun gegevens zo spoedig mogelijk na waarneming, liefst tweemaandelijks, in te zenden.

Waarnemingen van zeldzame soorten, zie daarvoor de lijst van de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (Het Vogeljaar 25 (1) : 13) en bijzondere waarnemingen, gaarne met uitgebreide omschrijving en zo mogelijk met foto's.

Bij alle waarnemingen naast de plaats van waarneming ook de gemeente vermelden.

Roodkeelduiker. 2-1-85 6 ex. Brouwersdam (J. Walhout, B.J. Wattel, A. Ovaal), 1 ex. Yerseke-haven (A. Mannaert, F. Schoeters); 8-1-85 1 ex. haven IJmuiden (W. Pompert, P. Brandsma, H. van der Geest, J. Zwaaneveld); 13-1-85 1 ex. Maasvlakte (W. Breedveld); 23-1-85 1 ex. dood door olie, strand, Brouwersdam (echtp. I.C. Koster-van Moorsel); 27-1-85 1 ex. Oostvoornse Meer, Rockanje (M. Hoekstein, O.P. Boeren); 28-1-85 1 ex. Zuidpier, IJmuiden (W. Pompert, P. Brandsma, H. van der Geest, J. Zwaaneveld); 1-2-85 1 ex. Haringvliet, Stad aan het Haringvliet (P. Wolf); 3-2-85 1 ex. Polredijk, Veerse Meer (A. Ovaal); 9-2-85 1 ex. Quarleshaven, Vlissingen (G. Davidse, R. van Ouwkerk, A. Ovaal).

Fuut. 27-1-85 ca 587 ex. Oude Haven en zijkanaal G, Zaandam-Zuid (J.J. Spaargaren); 14-2-85 17 ex. stuw, Maurik (D.S. Tuynman).

Roodhalsfuut. 2-1-85 9 ex. Brouwersdam (J. Walhout, B.J. Wattel, A. Ovaal); 3-1-85 1 ex. Oostvoornse Meer, Oostvoorne (M. de Grave, M. Dix, C. Tieman, S. de Kort); 13-1-85 3 ex. Zuidpier, IJmuiden (W. Pompert, H. van der Geest, J. Wierda, J. Zwaaneveld); 20-1-85 1 ex. kreek Westkapelle (R. van Ouwkerk); 3-2-85 1 ex. Polredijk, Veerse Meer (A. Ovaal); 10-2-85 min. 4 ex. Brouwersdam (P. Symens, E. Hoelrechts, H. Blockx); 13 en 19-2-85 1 ex. Zuidpier, IJmuiden (W. Pompert, J. Zwaaneveld); 17-2-85 1 ex. Veerse dam, zeezijde (A. Ovaal); min. 50 ex. Brouwersdam (P. Symens, E. Hoelrechts, D. Vandeput, H. Blockx); 9-3-85 1 ex. Quarleshaven, Vlissingen (J. Walhout, E. Sanderse, P. van Tuil, A. Ovaal); 24-3-85 1 ex. Sloehaven, Ritthem (A. Ovaal).



Koereiger in winterkleed, Krommeniedijk, 30 november 1984. Foto: J.J. Spaargaren.

Aalscholver. 6-1-85 21 ex. omg. De Bijland, Lobith (R. Schwartz); jan./febr. 85 1-4 ex. onregelmatig aanwezig Maas, Rotterdam (echtp. I.C. Koster-van Moorsel); 9-2-85 14 ex. op stukje groen aan IJssel, t.Z. van brug bij Deventer (E. de Boer); 11-3-85 195 ex. Balckenhaven, Zaandam (J.J. Spaargaren, T. Damm).

Kuifaalscholver. 13-1-85 ad. ex. op tiertje havenmond, IJmuiden (W. Pompert, H. van der Geest, J. Zwaaneveld); 16-2-85 1 ex. Zuidpier, IJmuiden (A. Meijer, A. van der Plas), 1e jrs. ex. Westkapelle (J. Walhout, G. Davidse, A. Ovaal); 31-3-85 onv. ex. met olie, Quarleshaven, Vlissingen (R. van Ouwkerk).

Grote Zilverreiger. 8-4-85 1 ex. in ondiepe sloot in weiland, Knardijk, Z.Flev. (R. Harderwijk).

Koereiger. 30-11-84 1 ex. in winterkleed, Krommeniedijk. Zie foto (J.J. Spaargaren).

Ooievaar. 4-4-85 1 ex. r.ZO, Katwijk (A. Meijer, Erica van der Plaats).

Lepelaar. 3-1-85 2 juv. ex. met kleurringen, Veerse Meer thv. Goudplaat (I. Tramper); 26-2-85 eerste 3 ex., De Slufter (Texelse Courant 5-3-85).

Flamingo. 29-12-84 4 ex. Lauwersmeer (O.W. Zijlstra, J. de Jong); 13-1-85 3 ex. Oostvoornse Meer, Oostvoorne (W. Breedveld); 14-1-85 4 roze ex. Grevelingendam (echtp. I.C. Koster-van Moorsel); 20-1-85 4 ex. Oostvoornse Meer, Oostvoorne, 2 ex. Brouwersdam (W. Breedveld); 23-1-85 5 roze ex. bij Schelphoekhaven, Schouwen (echtp. I.C. Koster-van Moorsel).

Wilde Eend. 5-2-85 ♂ ex. Westzijdeveld, Zaanstad. Eet kikker op, ♂ wordt afgehouden (J.J. Spaargaren).

Zomertaling. 22-3-85 ♂ en ♀ uiterwaarden, Randwijk (A. Ovaal).

Smient. 3-2-85 3 ♂ en 1 ♀ Davidsplassen, Dwingeloose Heide (L.J.R. Boon).

Krooneend. 10-3-85 5 ♂ en 1 ♀ Bullewijk, Amsterdam (J.J. Spaargaren, T. Damm).

Witgoeend. 3-11-84 onv. ♂ IJmeerdijk, Z.Flev. (A. Noorlander, E. Russer, J. Folkers); 25-1-85 1 ex. Groothoofd, Dordrecht (P. Wolf).

Ijseend. 27-1-85 7 ♂ en 4 ♀ baltsend, Brouwersdam (H. Blockx, T. Verboven, M. Bekkers); 14-2-85 ♂ ex. temidden van ijsvelden op zee samen met veel Eidereenden, Huisduinen, Den Helder (L. Loopuyt); 17-2-85 1 ♂ en 3 ♀ Brouwersdam (P. Symens, E. Hoelrechts, D. Vandeput, H. Blockx); 23-3-85 5 ♀ Westkapelle (G. Davidse, A. Ovaal).

Grote Zeeëend. 8-1-85 ad ♀ doodgevonden, strand, Noordwijk (A. Steenvoorden, R. Jansson); 8 en 9-1-85 1 ex. uitwatering, Katwijk (A. Meijer e.a.); 17-2-85 ♂ ex. Brouwersdam (P. Symens, E. Hoelrechts, D. Vandeput, H. Blockx); 28-2 tot 2-3-85 ♂ ex. Sloehaven, Ritthem (J. Walhout, A. Ovaal).

Kolgan. 3-3-85 18.000 ex. Barsbekerbinnenpolder, Zwartsluis (P. van Gaalen).

Rotgan. 27-1-85 in troep Rotganzen bij Flauwersinlagen 1 ex. met kleurringen, links oranje, rechts geel (H. Blockx, T. Verboven, M. Bekkers).

Witbuikrotgan. 3-1-85 2 ex. Schiermonnikoog (M. Hoekstein, P. Wolf); 1-2-85 3 ex. Zandvoortweg, Middelburg (J. Walhout); 2-2-85 2 ad ex. tussen Riet- en Kolganzen op akker tussen Serooskerken en Brouwershaven (G. van Leeuwen, L. Linnartz, R. Schols, F. Schepers); 16-2-85 2 ex. uiterwaarden Zwarte Water, Genemuiden (P. van Gaalen), 5 ex. r.ZW., Westkapelle (A. Ovaal); 17-2-85 2 ex. Heesekeet (P. Wolf, O.P. Boeren, M. Muuse), ca. 10 ex. tussen gewone Rotganzen bij Ouddorp (P. Symens, E. Hoelrechts, D. Vandeput, H. Blockx); 18-2-85 meer dan 8 ex. tussen ca 1000 Zwartbuiken, Sprangerweg-Nesweg, Texel (J.J. Spaargaren, T. Damm); 20-2-85 4 ex. Ritthem (R. van Ouwkerk); 22-2-85 4 ex. Flauwersinla-

gen, Schouwen, 2 ex. Zierikzee en 1 ex. Kats (R. van Ouwerkerk, J. Walhout); 22 en 23-2-85 resp. 1 en 2 ex. Middelplaten (R. van Ouwerkerk, J. Walhout, A. Ovaas); 2-3-85 9 ad. en 4 onv. ex. Westkapelle (J. Walhout, R. van Tuil, E. Sanders, A. Ovaas).

Brandgans. 25-11-84 4000 à 5000 ex. waarvan één met geheel witte kop, Plaat van Scheelhoek (P. Symens, E. Hoelrechts, H. Blockx); 17-2-85 in troep Brandganzen bij Den Bommel ex. met kleurringen: groen-wit, wit-wit, geel-wit (P. Symens, E. Hoelrechts, H. Blockx, D. Vandeput).

Roodhalsgans. 30-1-85 1 ex. tussen 1000-en Grauwe, Kol- en Brandganzen tussen Tonnekreek en Willemsstad langs het Hollandsch Diep, gem. Willemsstad (J. Blakenburg, P. van Gorkum).

Havik. 26-1-85 1 ex. duinen bij Klein-Valkenisse, Vliissingen (J. Walhout); 17-2-85 ♂ bij De Koog, Texel (J.J. Spaargaren, T. Damm).

Rode Wouw. 12-1-85 1 ex. Bethunepolder, Maarssen (A. Schortinghuis, A. Kies, F. Parmentier); 16-3-85 1 ex. Moerdijk (A. Meijer); 17-3-85 1 ex. Hummelo (P.H.A.M. Weusten); 28-3-85 1 ex. r.NW, Grijskerke bij Mariekerke (J. Walhout); 24-4-85 1 ex. over Bennekom (mevr. C. Westendorp-de Jong, H. Westendorp).

Grauwe Klekendief. 1-5-85 ♂ ex. vliegend boven Geuldal, gem. Witterm (C. de Grijp).

Visarend. 19-1-85 1 ex. vloog laag over Schoonrewoerdse Wiel (R.J. Ponsen, De Dompfoorn 19(1):27); 4-4-85 1 ex. Wanneperveen (R. Schut).

Slechtvalk. 2-2-85 1 ex. omg. De Vaart, Z.Flev., 1 ex. Harderbroek, O.Flev. (D. Woets, W.J.A. Schipper); 28-3-85 ♀ r.Z., Middelburg (J. Walhout).

Kraanvogel. 29-11-84 ca 50 ex. r.Z. over Vianen (A. van der Wouw, De Dompfoorn 19(1):27); 16-2-85 ad ex. Gouwe, Opmeer (A.J. Rossenaar); 25-3-85 1 ex. r.ONO, strand, Schiermonnikoog (M.P.A. Frederiks).

Grote Trap. 17-2-85 3 ongeringde ♂♂ Staphorsterveld, Staphorst, 21-2 tot 2-3-85 1 ♂ aldaar aanwezig (P. van Gaalen, J. Bredenbeek).

Bontbekplevier. 17-3-85 4 ex. Zwarte Water, Genemuiden (P. van Gaalen, J. Bredenbeek).

Bosruiter. 4-4-85 4 ex. Stichtse Brug, Hulzen (R. Wolf).

Rosse Franjepoot. 27-11-84 1 ex. haven, IJmuiden. Zie foto. (J.J. Spaargaren, T. Damm, A. Zonderland). 3-1-85 1 ex. r.NO, Westkapelle (A. Ovaas).

Grote Jager. 2-1-85 1 ex. op strand, Goeree, paal 19, opvliegend, later bij Brouwersdam (R. Buskens).

Grote Stern. 2-1-85 3 ex. Brouwersdam (J. Walhout, B.J. Wattel, A. Ovaas); 23-1-85 1 ex. aldaar (echtp. I.C. Koster-van Moorsel); 2-2-85 1 ex. aldaar (G. van Leeuwen, L. Linnartz, R. Schols, F. Schepers).

Holendulf. 2-2-85 ca 50 ex. Scheldepoort, Vliissingen (A. Joosse).

Velduil. 2-2-85 3 ex. Quarleshaven, Zuidsloe, Vliissingen (A. Joosse); 10-3-85 1 ex. Torenavalkweg, Flev. (M. De Coster, J. Nysten, H. Blockx, C. Devidene, S. Verfaillie).

Kleine Bonte Specht. 22-2-85 ♂ ex. Gulpen (A.J. Rossenaar); 9-4-85 1 ex. NH-Duinreservaat, Castricum bij 'Kijk Uit' (J.J. Spaargaren, T. Damm).

Veldleeuwerik. 19-1-85 ca. 70 ex. Zeedijk, Ritthem (A. Joosse).

Strandleeuwerik. 27-1-85 2 ex. in winterkleed bij Sittard (G. van Leeuwen, L. Linnartz); 13-2-85 2 ex. Renkum (A. Ovaas).

Boerenzwaluw. 4-4-85 1ste ex. bij Wanneperveen (R. Schut).

Witte Kwikstaart. 6-1-85 1 ex. In tuin Vaassen (E. de Boer); 14-1-85 1 ex. op dak Bej.Centrum 't Hamerveld, Leusden. Streng winterweer met sneeuw en ijs (J.A. de Leeuw).

Rouwkwikstaart. 28-3-85 2 ex. Veerse Dam, 1 ex. Middelburg (J. Walhout); 9-4-85 1 ex. Rijnsburg (A. Meijer).

Klapekster. 1-1-85 1 ex. in boom langs Breezij, Rhe-noy (W. de Jong, De Dompfoorn 19(1):28); 19-2-85 1 ex. Edese Heide, Ede (E.J. Hoogesteger).

Pestvogel. 18-1-85 1 ex. in tuin Leerdam-West (J. van Nieuwenburg, De Dompfoorn 19(1):28); 25-1-85 6 ex. in Noorse Meidoorn, Leerdam-Noord (fam. Stam, De Dompfoorn 19(1):28).

Beflijster. 24-4-85 paartje Dordtse Biesbosch (P. Wolf); 5-5-85 ♂ ex. zandafgraving, IJsselstein (J. Steenbeek).



Rosse Franjepoot, haven IJmuiden, 27 november 1984.

Foto: J.J. Spaargaren.

Sprinkhaanrietzanger. 10-4-85 1 ex. bij obs.hut Knardijk, Z.Flev. (J.J. Spaargaren, T. Damm).

Snor. 4-4-85 1 ex. Stichtse Brug, Huizen (P. Wolf).

Waterrietzanger. 4-4-85 1 ex. Stichtse Brug, Huizen (P. Wolf).

Zwartkop. Van 12-12-84 tot 8-1-85 ♂ in tuin Driebergen (D.S. Tuynman); 11-1-85 ♂ in tuin, Arnhem (Mevr. I. Kloeg); 16, 17 en 19-1-85 ♀ in tuin op vetbol, Amstelveen (Annet van der Steen); 2 en 3-2-85 ♂ in tuin, Vaassen (E. de Boer).

Vuurgoudhaantje. 8-1-85 4 ex. In Lingebos, Gorinchem (A. Stam, De Dompchoorn 19(1):28); 13-1-85 2 ex. Ballastplaatbos, Lauwersmeergebied (J.J. Scheepers); 15-1-85 2 ex. in achtertuin, Hattem (W. Kolvoort); 19-2-85 2 ex. Staelduinse Bos, 's-Gravenzande (C.J. Amsterdam).

Staartmees. 26-12-84 en 3-1-85 witkoppig ex. tussen groepje westelijke ex. Groot Zwartevelde, AW duinen (J. Zwaaneveld, W. Pompert).

Buidelmees. 26-10-84 1 ex. roepend en vliegend Venkeade, Maarssen (A. Noorlander, E. & H. Russer).

Geelgors. 2-12-84 ca. 100 ex. bij als waterdrinkplaats gebruikt karrespoor, langs N 50 bij Terlet (A.J. de Zwart).

IJsgors. 2-1-85 8 ex. Lauwersmeer (M. Hoekstein, P. Wolf); 7-1-85 ♂ ex. Sliedrechtse Biesbosch (P. Wolf).

Sneeuwgors. 30-12-84 6 ex. strand tussen Brouwersdam en vuurtoren Ouddorp (echtp. I.C. Koster-van Moorsel); 8-1-85 6 ex. duintjes Zuidpier, IJmuiden (W. Pompert, H. van der Geest, J. Zwaaneveld); 13-1-85 11 ex. Oostvoornse Meer, Oostvoorne (W. Breedveld), 4 ex. duintjes Zuidpier, IJmuiden (W. Pompert, J. Zwaaneveld); 19-1-85 1 ♂ en 2 ♀ polder Dronthen, Kamperveen (W. Kolvoort); 23-1-85 1 ex. Oosterscheldedijk, Burghsluis (echtp. I.C. Koster-van Moorsel); 19-2-85 3 ex. duintjes, Zuidpier, IJmuiden (W. Pompert, J. Zwaaneveld).

Appelvink. 12-3-85 1 ex. Alg. Begraafplaats Rusthof, Amersfoort (J.A. Leeuw).

Frater. 10-3-85 ca 50 ex. Kraanvogelweg, Z.Flev. (M. De Coster, J. Nysten, H. Blockx, C. Devidene, S. Verfaillie).

Barmsluis. 9-2-85 14 ex. Opmeer (A.J. Rossenaar); 21-3-85 1 ex. Alg. Begraafplaats Rusthof, Amersfoort (J.A. de Leeuw); 23-3-85 ♀ met ring aan rechterpoot Berkel en Rodenrijs (J. Vriend).

Europese Kanarie. 2-1-85 1 ♂ en 4 ♀ ♀ tussen Vinken en Sijzen langs weg Groningen-Noord (E. Nieuwstraten, N. van Duivendijk).

Goudvink. 6-1-85 1 ♂ en 3 ♀ ♀ Schulpendam, A.W. duinen (A. Steenvoorden, R. Jansson).

Bonte Kraai. 23-7-84 ex. voert 3 juv. kraaien (Zwarte), pad naar de Groede, vanaf de Woerschuur, Terschelling (J.J. Spaargaren, A. Zonderland).

■ H.J. Lichtenbeld, Valparaisodreef 47, 3563 VL Utrecht.

Heeft nestbescherming ook risico's?

De achteruitgang van de weidevogelstand heeft op een toenemend aantal plaatsen geleid tot actief weidevogelbeheer. Onderdeel hiervan is de zogenaamde nestbescherming, waarmee men in de provincie Friesland is begonnen en dat is uitgebreid over de rest van ons land. Nesten worden dan beschermd met nestbeschermers (betonijzeren rekjes) tegen vertrapping of gemarkeerd met stokken tegen stukmaaien.

Deze maatregelen hebben op zich zeker een positief effect tegen deze bedreigingen. Maar toch zijn ze onderwerp van discussie. Door sommigen wordt namelijk gesteld dat ze roofvijanden, zoals kraaien, Eksters, meeuwen en Wezels aantrekken. Daarnaast

wordt gesteld dat ze het eierrapen en het nestverlaten zouden bevorderen. Hiermee zou de positieve werking van nestbescherming teniet worden gedaan.

Aan de Universiteit van Leiden (Centrum voor Milieukunde & de Afdeling Milieubiologie) is men begonnen met een onderzoek met de vraagstelling of deze neveneffecten inderdaad optreden, en zo-ja of daardoor de positieve werking van nestbescherming teniet wordt gedaan. Dit onderzoek heeft tot nu toe plaats gevonden in enkele gebieden in Zeeland en Zuid-Holland.

Uitkomst van dat onderzoek is dat nestbescherming in veel gevallen inderdaad tot een verhoogde activiteit van roofvijanden leidde, maar dat dit slechts in één geval leidde tot het teniet-doen van het positieve effect van nestbescherming. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat nestbescherming leidde tot een verhoging van nestverlaten of eierrapen. Uit het onderzoek is verder gebleken dat het niet zozeer een vraag is van wel of niet beschermen, maar eerder van: wanneer wel en wanneer niet beschermen. Om tot een juiste beantwoording van deze laatste vraag te komen zal dit onderzoek uitgebreider en gedetailleerder worden voortgezet. Daartoe zullen ook in andere provincies gebieden worden onderzocht.

Geïnteresseerden in het (gedane en toekomstige) onderzoek kunnen zich wenden tot Piet van der Meer, Centrum voor Milieukunde, Garenmarkt 1 B., postbus 9518, 2300 RA Leiden of het onderzoeksrapport bestellen door storting van f 6,— op giro 3 766 329 ten name van P. van der Meer, Rotterdam, onder vermelding van: 'Weidevogelverslag, projectnummer 9414'.

Themanummer over braakballen

In februari 1985 is er een themanummer verschenen van de 'Bosmuis' (officieel orgaan van de zoogdierenwerkgroep van de Aigemeen Christelijke Jeugdbond voor Natuurstudie en Natuurbescherming - ACJN) over braakballen. Het geeft de resultaten van negen jaar braakballenpluizen in deze actieve jeugdbond weer. De gegevens zijn overzichtelijk gepresenteerd en tabellen (27 bladzijden). Hierna volgt een soortbespreking en een uitgebreide literatuurlijst. De overige 66 bladzijden worden gevuld met de volgende onderwerpen: 'Een winterroestplaats van Ransuilen in Delft', 'Aardmuizen op Ameland', 'Braakballenonderzoek in Zuid-Limburg', 'Over grote Bosmuizen in het Bovenste Bos (Zuid-Limburg)', 'Wat is er met de Huis-spitsmuis aan de hand?', 'Kerkuilenpartijen uit Normandië, Frankrijk', 'Voedsel van Kerkuilen in Noord-Spanje', 'Braakballen en een Kerkuil te Veenhuizen, Drenthe', 'Hoe betrouwbaar zijn procentuele aandelen aan soorten in uilenballen?'

Geïnteresseerden kunnen deze 'Bosmuis' bestellen door overmaking van f 6,75 (inclusief portokosten) op giro 4 133 538 ten name van Guido Keijl, Nieuwendammerdijk 351 a., 1023 BK Amsterdam N. (telefoon 020 - 368 142), onder vermelding van 'Bosmuis-themanummer braakballen'.

Tentoonstelling 'Botulisme in de Biesbosch'

Van 20 juli tot en met 6 oktober 1985 wordt in het Biesbosch-Bezoekerscentrum te Drimmelen een tentoonstelling gehouden 'Botulisme, met name in de Biesbosch'. In samenwerking met de Natuur- en Vogelwacht Dordrecht is een boeiende expositie tot stand gekomen, die een goed beeld geeft van het botulisme, een ziekte die jaarlijks vele tienduizenden slachtoffers onder de vogels en vissen maakt en van de bestrijding ervan.

Het Biesbosch-Bezoekerscentrum te Drimmelen is geopend van dinsdag tot en met vrijdag van 10.00 - 17.00 uur, zaterdag van 13.00 - 17.00 uur en zondag van 11.00 - 17.00 uur. Toegang is gratis. Voor nadere inlichtingen kunt u bellen op bovengenoemde uren: 01626 - 2991.

Late verschijning

Door verschillende omstandigheden kon dit nummer niet eerder verschijnen. Hierdoor onze excuses. Wij trachten onze achterstand in te halen en spoedig weer in het goede ritme van het verschijnen te komen.

Redactie.



Kowa-zoom-kompakt
20-60x60,
bestelnr. 7410
f 695,—

Kowa Ts1 20x60-45°, best.nr. 7407 f 595,—
Kowa Ts1 40x60-45°, best.nr. 7406 f 595,—
Kowa Ts1 25-50x60-45° best.nr. 7408 f 695,—
Kowa Ts8 20x50 mini, best.nr. 7412 f 315,—

NIEUW!!!
TSN-1 20-60x77-45°, best.nr. 7409 f 1195,—
TSN-1 40x77-45°, best.nr. 7411 f 1095,—

Nu ook leverbaar Kowa Binoculars!!!

 Verrekijkers
6 modellen uit
voorraad leverbaar

J.A.J. Borgerink
Almeloseweg 135
7615 NA Harbrinkhoek
tel. 05490 - 66 985